

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, October' 25 dikén, 1822.

Török Birodalom.

A' legközelebbi Levelünkben említett Zantei tudósítások szomorú rajzolatját adják Morea tartományának. A' négy Fő Vezér Colocotrini, Ypsilanti, a' Mainai Bei, és Creveta t. i. megszóztak az uraságon; a' két első az Argolisi és Achájai kerületekben, a' két utolsó pedig a' Meszszeniaiban és Napoli di Malvasiaiban parancsol. Nyomja a' lakosokat Dictatorságok, mellyből semmi hasznót sem várnak. Mert jóllehet eleinte néminémű reménységet élesztett a' népben az Insurrectio, de most már minden látja, hogy az csupán csak egynéhány katonai Vezérek' hasznában határozódik, 's nem egyéb mint a' közönséges nyomorúságnak bizonytalan húzása halasztása. — Egész bizonyossággal jelentik még ezen tudósítások, hogy a' Török hadban egy Európai Hatalmasságnak sincs legkisebb befolyása is, és hogy mindenfelől szoros és lelkiismeretes Neutralitás tartatik. — Néhány Ánglus hajókat, nevezetesen azt, mellyen Vice-Consul Green volt, Sept. elején, a' Lepantói tengeröbölbe való béevezésekkor, kedvetlenség érte a' miatt, hogy a' Török tisztségek visitatiójának nem akartak engedni. Az Ausztriai vitorlát még eddigelé mindenütt tiszteletben tartották; de sehol sem is adott panaszra alkalmatosságot.

Oláh Ország és Moldva.

Bukarestből jött hivatalos tudósi-

tások szerint Oláh Orzágnak új Vajdája Ghyka György Sept. 25d. délutáni 5 órakor minden pompa nélkül érkezett - meg ide, 's azon házba szállott, mellyben Konstantzinápolyba hivattatása előtt lakott. Fejedelmi lakásába, annak szükséges kijobíthatása után fog általköltözni. Minekelölte a' Városba jött volna az új Vajda, régi szokás szerint egy ahoz közellévő Klastromban pompás Istenitiszteleten jelent-meg, 's három fíjainak, a' három Kaimakanoknak és a' nevezetesebb Bojároknak és Tisztviselőknek szerencsekívánásaikat ott fogadta-el. Közönséges bemenetelét f. h. 6d. tartotta, 's az a' régi ceremóniákkal ugyan, de olly pompával ment végbe, melly az eddig valókhöz nem is hasonlitható. Különös megkülönböztetés gyanánt vétetett nevezetesen, hogy mellette két gazdag öltözetű Nagyúri Gárdák (Peikek) állottak, kik csupán a' Szultán' személye körül szoktak lenni. A' Sz. Spiridion templomából a' Fejedelmi udvarba ment a' pomparend, hol a' Diván' szalájában a' Nagy-úrnak béiktató Fermánját a' Diván Effendi török, a' Vestier pedig oláh nyelven közönségesen felolvasták, 's azután ezen két Tisztviselők czoboly mentékkal ruháztattak-fel.

Az eddig volt, részszerint Török részszerint Tatár örzösereg, a' Kiaja Basa és a' Tatár Szultán vezérlése alatt Sept. 27d. reggel hagyá oda Bukarestet. A' Saporógok pedig még Sept. 21d. elindultak a' Dunán. A Török örizet' eltakarodása után tüstént átalvete a' Bas Besli Agává ne-

vezetett Kapidzi Basi Kavanoş Oglu a' kö-
zönséges bátorságra való ügyelést. A' ke-
ze alatt lévő legénység, melly valami
2000 főből áll, Oláh Ország' kerületeiben
felosztatik, 's ugyan azon szolgálatot teszi,
melly eddig az Arnauták' kötelessége volt.
A' rend és csendesség fentarthatása iránt
kezések a' Bas Besli Agának szoros paran-
csolati 's az ő személyes karaktere.

Ugyancsak hivatalos tudósítások je-
lentik Crajovából, hogy a' Török őri-
zet onnan is általköltözött Oct. 4d. a' Du-
nán, 's más nap 6—700 ember érkeze a'
Kavanoş Oglu seregéből, 's kis Oláh Or-
szág öt kerületeinek csendességére most
már ezek ügyelnek.

Jaszsziból is az a' tudósítás érke-
zett, hogy az ottani Török Vezér Kutschuk
Ahmed Aga, még eddig hátramaradt se-
regével f. h. 9d. indult haza felé.

Ugyan az nap dél tájban a' Moldvai
új Vajda Sturdza János, minden ha-
rangok zúgása alatt 's minden Tisztségek-
nek kíséretével érkezett Jaszsziba, 's a' Vá-
roson kívül a' Fromosai klastromba száll-
lott-meg, mellyből kevés órákkal ez előtt
Kutschuk Ahmed költözött-ki. Ott fogad-
ták a' Papság és az előkelő lakosok az új
Vajdát, ki csak nap lement után ment in-
cognito a' Fejedelmi udvarba. Fényes bé-
menetele 's béiktattatása máskorra vala ha-
tározva.

Az új Bas Besli Ejisz Aga vezérlése
alatt ide jött Policzáj-katonaságnak száma
valami 1000-re telik, 's ezek itt is mint
Oláh Országban a' különböző kerületek-
ben osztatnak-fel.

Ezek szerint tehát tökéletesen kita-
karodtak minden Török seregek ezen két
Fejedelemségekből, 's az iránt is szoros
rendelések tétettek, hogy a' melly szemé-
lyek még benn lappanghatnak, azok is a'
Dunán általszállíttassanak.

Spanyol Ország.

Espínosa helyébe Navarrai Fő Com-
mendánsnak Generalis Torrijos választá-
tott. — Toledo, Granada, Guadalaxara,
Ciudad-Real és Cuenca Tartományok Kor-
mányozójit, minthogy az adó' bévételeben
restesek voltak, megfosztotta tisztségektől
az Igazgatószék. — Don Juan Riez de Apo-
daca, Veneditoi Gróf, ki Mexicoban utol-
só Vice-Király volt, Madridba megérke-
zett.

A' Toulousei Journal több tudósításai
közt a' következőt közli Catalónia' ál-
lapotjáról Oct. 7d.:

„Bever, melly Puycerdától három
's Seotól hat órányi távolságra esik,
úgy ezen egész része a' Spanyol Cerdag-
nának még eddig mindentől ment. — A'
Figueras táján volt Royalissák, Olotnál
Misassal egyesültek. A' Hit-ármadának
öszveséges osztályai mind Salsona felé for-
dultak, hogy Urgelt fedezhessék, 's Minát
jó helyen várhassák. A' legjobb állásokat
foglalták-el, mellyeket már maga a' ter-
mészet félelmesekké tett, 's mesterség és
ész által pedig hozzájárulhatatlanokká le-
hetnek. Nagy történeteket várnak minde-
nek. — Mina munkálódásai, Sept. 9dike
olta a' mikor Leridába ment, a' követke-
zendők voltak: „Sept. 10d. bocsátotta-ki
ismeretes Proclamatióját; Sept. 11d. és
12d. napjain az Ármada első Divisiója' or-
ganisálásában foglalatoskodott, 's annak
időközbeli vezérlését Generalis Torrijosra
bizta. Sept. 13d. a' nevezet Generalissal
's a' maga Osztályával útnak indult, 's éj-
jelre Bellpuigba ment. Más nap reggeli
2 órakor Torrijost ott hagyván, minden
seregeinek Vadász-Companiaival, a' Car-
los, Cardenas és Camarasa Regementek
Miqueletivel (Pirenaeumi tolvajokkal) 's
a' Princz Regementből 75 lóval, Cervera

felé fordult olly czállal, hogy az Univer-
szitás erősségének ostromló-seregeit meg-
lephesse; 's midőn más nap reggeli 3 óra
tájban Cerverához közelgetne, öt fertály-
nyira a' Várostól hírét veszi menetelének
egy Royalista strázsa, 's tüzet adván, a'
setétség oltalma alatt vissza vonúl, hogy
a' Cerverai ostromló-sereget tudósithassa.
Ezzel Mina a' megtámadás' elrendeléséhez
kezdett, Gyalog és Lovas Guirellákat küld-
vén előre, kik a' Royalisták' állását kém-
lélnék. ki. Reggeli 6 órakor Cervera alatt
volt, hanem bémenetelével úgy tapasztal-
ta, hogy nem csak a' Hit' seregei, de ma-
gok a' lakosok is oda hagyák a' Várost,
attól való féltékben nehogy újra kiprédál-
tatnának. Mina táborba szállítá seregeit,
's egy felkivánó írást intézett a' lakosok
hoz, hogy jönnének. vissza lakásaikba.
Azután parancsolatot adott Generális Tor-
rijosnak, hogy a' VII Ferdinánd Rege-
mentjét 's minden Lovasságot Tarregában
hagyván, maga a' Gyalogsággal jönné
hozzá."

„Generális Torrijos még az nap Cer-
verába termett. Estve olly tudósítást vett
Mina, hogy a' Várostól két órányira fek-
vő Szan Romani erősséget a' Royalisták
odahagyták. Minekutána az erősség' Gar-
nisonát megújította és megsaporította 's
számára, egyesítvén azt Tarregai seregei-
vel, eleséget hagyott volna, Sept. 21d.
Generalis Torrijossal együtt a' Várost el-
hagyta, 's Sept. 24dikére Calafba ment.
Ott új Proclamatiót bocsátott-ki, mellyben
intette a' Cataloniaiakat, mennének. visz-
sza lakásaikba, 's jelentette egyszersmind,
hogy hadi munkálódásait Sept. 28dikéig
halasztaná. Sept. 29dikén kezdődtek tehát
azok újra el. Nem tudhatni, leve e foga-
natja a' Proclamatiónak. Oberster Costa
szabadságba helyezettettvén Barceloná-
ban, ugyan ott tüstént 5 - 6 Batalion Com-

munerosokat organisált, 's az említett Vá-
rosból Sept. 28d. azt jelentik, hogy azok
ki is marsiroztak, hogy Milanssal egyesül-
jenek, ki a' Mina jobb szárnyán dolgozik.
Mosen - Aron Sept. 26d. 1500 emberrel
támadta-meg a' Piadali erősséget 's az Ara-
nys del Mari Kaputzinusok' Klastromát. Dű-
hösen tartott a' csatázás egész három órá-
ig; a' Pattantyússágot Brigadéros Manso
kormányozta, ki csupán történetből indúlt-
meg az utóbbi Város felé. Hiteles szemé-
lyek által tudósittatván azonban Mosen-
Aron a' Militziának közelgetéséről, a' he-
gyek közzé hátra nyomult. — Oberster
Tabuenca' megverettetése hébizonyosodott.
— Argesilashól mind egyre szállítatnak
a' seregek Cataloniába, Sept. 11d. és 12d.
a' Galiciai, Coronai és Seresi Regementek
eveztek. el.

Madridban Oct. 4d., volt Deputatus Ro-
mero Alpuentenek egy folyó-írása jelent-
meg, melly eleven sensatiot okozott. Az
nap estve a' de la Cruzei Játékszínen a'
Megszabadított Róma című szo-
morú-játék adatott-elő, hol D. Romero
Alpuente is jelen lévén egy Logeban, irán-
ta a' Publicum nagy mértékben mutatta
tetszését, 's tiszteletből egy csapat polgár-
ság kísérete szállására.

Az Etoile szerint Malaga városa meg-
csalatott várakozásában Sept. 24dikén ké-
szen állottak a' győzedelmi-kapuk Riego'
elfogadására 's a' szabadító nem érkezett-
meg. Az erősen szakadó eső alkalmatos-
ságot szolgáltatott egy helybeli Poétának,
hogy egyik győzedelmi-kapura egy csí-
nos négysorú Strophát függesztene. fel,
mellynek értelme prózában ide megyen-
ki: „Oh eső! omolj bár mi erővel, a'
tüzet, mellyet a' nagy Riego gyujta-meg,
nincs hatalmadban eloltani!“ — Mig né-
melly Ujságok meghatalmazott Miniszter-
nek Londonba küldik Generális Zarco del

Vallét, az alatt ismét más Ujságok 's talán hitelesebben, azt írják róla, hogy Sept. 24d. egy sereggel indult Saragoszszából, hogy egy által nem látható plánumnak kivitelét segítené. Hadi tudósításaink sem sokkal mondanak többet ennél; 's ezen nagy tartózkodás nem jót jelent.

Spanyol Amerika.

Júl. 2d. valami zendülésnek kellett Mexicóban lenni. Yturbide maga is emlékezik efféléről Katonáihoz intézett Proclamatiójában, így szólván: „Bajtársak 's Polgár-társaim! A' helytelen gondolkozásuk nem szűnnek meg a' tegnapi történet dolgokról, füleiteket tele mesélni. Engem halljatok meg, ki igazságnál egyebet soha sem mondok. Reggeli két órákor esett értésemre, hogy némely Regimentek olly szándékkal vannak, hogy bizonyos kereskedő-házakat kiraboljanak. Nem illy tettekben ismervén én a' vitézek' heroizmusát, siettem, hogy ezen vétke szándékának okát kitanuljam, 's csak hamar megtudám, hogy az egész dologban semmi sincs. Zsoldotoknak 's egyébnek is szűkit látjátok ti kedves Fegyveres-társaim, az igaz; de hát vallyon a' háborúban, melyeket együtt viseltünk, nem voltatok e kénytelenek több bajokat is eltűrni?“ Egy másik Proclamatiójában megtiltja Yturbide, hogy a' „jó Európaiakat“ senki se merészelje bántani. Ugyan is a' Congresszusnak nagyobb része Európai tagokból áll, 's üléseik gyakran háborgattatnak ezen kiáltással: „Halál a' Gachupinoknak!“ (Így nevezik az Európaiakat a' lakosok). — A' Mexicói Monarchia, a' kis Yturbide személyében, ki „Császári Princz“ titulust kapott, örökösnek hirdettetett. Az Yturbide atyja élete' folytáig (por el tiempo de su vida) „Unio' Herczege“ czímet nyert. Az új Császár' leánytestvére Don-

na Maria Nicoletta „Yturbide Herczegnének“ neveztetik. Egy rendet is fundált Yturbide, mellynek neve Császári-Guadaloupe-rend. Ennek Nagy-vitézei az Unio' Herczege, Don Angel és Don Salvador Mexicói Herczegek, 's minden Érsekek és Püspökök, kiket csak az Országban elő lehet keríteni. A' megholt Vice-Király Odonaju a' Rendnek első claszsisú Vitézévé neveztetett, olly megjegyzéssel, hogy Mexico körül tett érdemeinek tekintetéből élőnek tartassék.

Újabb tudósítások szerint, mellyek a' Havannah-Noticiosónak Aug. 10d. számjában találatnak, Júl. 21d. Yturbide és felesége nagy pompával megkoronáztattak. A' Havannah-Editor, kinek Yturbide nem barátja, így szól a' történetről: „Új Spanyol Országának ez a' Cicinnatusa, ez az érdemek' és virtusok' híjával lévő ember, ki egyel sem bír azon tulajdonságok közül, mellyek felséges polczán megkívánatnak, a' Montezuma trónusán ül 's azon hatalom-pálcza van a' kezében, mellyel még kevés hónapokkal ez előtt Capét' dicső maradéka bírt.“ — Jún. 11d. egy Decretumot bocsátott ki a' fő hatalmú Congresszus, mellyben arany, ezüst, és rézpénzek' veretése parancsoltatik. Az arany és ezüst pénzeknek egyik felén lesznek a' Császár' mejjképe, 's ezen szavak: Augustinus Dei Gratia és az esztendő szám; a' másik felén a' Nemzet' címere egy sas, melly szárnyait kiterjeszti, körülletén ezen szavak: Mexici primus Imperator Constitutionalis. Egyébb pénzekre a' szabadság' jelei, 's azon Városoknak első betűji lesznek felmetszve, a' mellyekben veretnek.

Nagy Britannia és Irlandia.

Londonba Sept. 30d. költ Ujságok és levelek érkeztek Lisbonából, mellyekből

látszik, hogy a' nagy crisis nincs megszűnt. Brasiának rövid időn végbe hajtandó függetlensége iránt többé kétség sem lehet.

Azon törvénynek következtében, melly az állatokon való kegyetlenkedést tiltja, egy Oberster, ki lovát egy óra alatt 16 ánglus mértföldre zaklatta, 's egy Grófné, ki lovait éjjel 's nagy esőben egy ismerősének háza előtt öt óráig várakoztatta, mind ketten 50 font sterlingre büntetettek.

A' Los Idolos szigeteken, a' Guineai partokon, nagy hasznot ígérnek a' kávé-csemeték, mellyeknek plántálását a' lakosok Maccarthy nevű Kormányozójoknak köszönhetik. Fő Seborvos Dr. Barry közönségessé tette a' himlő-oltást ezen szigeteken. A' Britanniai hajók munkások a' rabkereskedésnek zabolázásában.

Sevasamoodra szigetén (Kelet-Indiában), a' Cauvery nevű folyóvíznek keleti ágán van egy híd, melly az egész világon a' legszebbek közzé tartozik. Építése 1819ben kezdődött 's tavaly végződött-bé. Hosszasága 1000, szélessége 13, magassága 23 láb; 400 kő oszlopokon áll, mellyek 113 arcusokat formálnak. Egy Mysorei lakos az egész munkát saját költségén állíttatá-fel.

Franczia Ország.

A' Journal des Debats egy levelet közöl Poitiersből Octob. 5dikéről, mellyben Bertonról 's Cafférol jelentetik, hogy a' Papok, ámbár minden haszon nélkül, szüntelen velek voltak. A' halálra ítétek' kivégeztetése 11 óra utánra vala határozva. Caffé, ki ágyban feküdt 's úgy látszott mint-ha Gyontató-Papjára figyelmezne 9 1/2 órakor, bal oldalán a' czombjában lévő élet-eret megmetszette, 's ennél többet nem szólhatott a' Paphoz: Adja az Úr áldását, 's öleljen-meg! 's annak karjai közt meg-

holt. Berton dél előtt kevéssel vitetett a' vesztő helyre. Már ötöt megkötözték, ne hogy magát kivégeznék. Baudouin Canonok kísérte ki. A' mint a' szekérre felült, újra közelítettek hozzá a' Papok, de a' kiknek azt mondotta „Hagyjatok békével!“ Berton halavány, de bátor volt. Az úton jobb és bal felé körül-tekintett. A' vesztő helyre maga lépett-fel 's elsöbben gyenge hangon mondotta: „Éljen Franczia Ország! Éljen a' szabadság!“ csak hamar pedig megfordulván, erős hangon szólott: „Még egyszer! Éljen Franczia Ország! Éljen a' szabadság!“

Saugè és Jaglin Oct. 7d. végeztettek ki Thouarsban. Jaglin magába szállott az utolsó órában 's így szólott: „Éljen a' Király!“ hanem Saugè akkor is azt kiáltotta: „Éljen a' szabadság! Éljen a' Republica!“

Laland a' Genesi Notárius, és Baudrillet, kik ugyancsak Bertonnal fogadtattak-el, még a' Poitiersi tömlöczben ülnek.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége, f. h. 4d. költ kegyelmes rendelésénél fogva a' Modori Evang. Gymnasium Rectorát, Kanka Dánielt, az itteni Protestans Theologiai Intézetben az Augusztai Vallástételt követők Dogmaticájának cathedrájára méltóztatott kinevezni.

~~~~~

Oct. 24d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 86 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. P. —; Bizonyítás 1821dik költsönről. 100 forintért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 40 3/8; 100 forint Conv. Pénz 250 for. V. Cz. ban. — 1 Bank-Aktzia 942 3/5 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek ár-
rok általjában, Oct. 14d.—19d.
(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Oct. 15d.	131	88	83	71
Oct. 19d.	138	89	88	72
Stockerauban				
Oct. 14d.	119	95	83	59
Fischamenden				
Oct. 15d. és 17d.	119	86	84	57
Nagy Enzersdorfon				
Oct. 16d.	123	94	80	58

Magyar Ország.

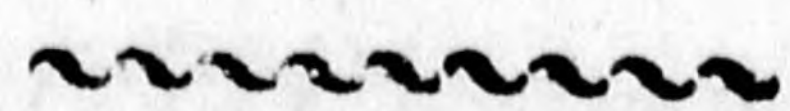
Buda. A' Budakeszinek vivő keres-
kedő úton Tek. Kalmárfy Ignác Úr,
Leopold Cs. Rendének Vitéze, Ns. Pest
Vármegye' Tábla-Birája és Buda Fő Vá-
rosnak sok esztendei érdemes Birája, Tek.
Reimprecht Aszszonnyal, Hitvesével,
fogadásból olly helyen Kápolnát épített,
hol már a' környékben 16 Familiák lak-
nak. Ezen díszes készületű kis Templom
a' Primás Herczegnek helybenhagyásával
Nagy Tiszt. Szóikovics Ferencz Vízi-
Városi Plebanus Úr által Oct. 6d. számos
gyülekezethez jelenlétében felszenteltetett;
azután Mélt. Kollár István Tribuniczi
Püspök Úr nagy Misét mondott, mellyet
Fő Tiszt. Klinger György Kir. Várbeli
Prépost Úrnak jeles egyházi beszéde elő-
zött-meg. Az énekes Mise után kis Mise
következett, mellyet Nagy Tiszt. No-
váczky András Gymnasiumbeli Exhor-
tator Úr tartott; délután pedig muzsikás
Vecsernye rekesztette bé az innepet. Mind
a' Mise mind a' Vecsernye alatt számos
mozsár ágyúk durrogtak. Ezen alkalma-
tossággal Tek. Kalmárfy Úr, a' közel-
lévő mezei házánál, mintegy 100 személyt 's
ezek között több Fő Uraságokat vendégtel-
meg, a' midőn Ő Cs. K. Felségének 's az

egész Uralkodó Háznak egészségéért mu-
zsika zengések és ágyú durrogások között
köszöntettek-el a' poharak. Azon hely,
mellyen a' Templom épült, Ferencz-hal-
mának neveztetett, Felséges Urunknak tisz-
teletére, 's ugyan azért tartatott Ferencz
nap után következett Vasárnap a' felszen-
telés is, a' melly emlékezetnek dicsőítésé-
re, mind a' városi Tanács és számos Vá-
lasztott Polgárok, mind a' polgári Lovas
Katonaság buzgó készséggel jelent-meg.

Lugosról Sept. 30d. Ezen Ns. Kras-
só Vármegyében Sept. 16, 17, és 18d.
napjain Petróza (régebben Kövesd) nevű
helységben, fényes készülettel végbement,
Felséges Királyi Adomány-Levél mellett
Nemes Trattner Familiának ezen Bir-
tokba való törvényes béiktatása, melly al-
kalmatossággal Királyi ember személyét
viselte Tek. Petrovics Balás Úr Ns. Kras-
só Vármegye Vice Ispánja, Káptalanbeli
személy pedig volt Fő Tiszt. Pásztor
Imre Úr, a' Ns. Csanádi Káptalan' Cano-
nokja. Több jeles Vendégek díszesítették
jelenlétekkel az innepet, kik részszerint
Erdélyből, részszerint Krassó és a' szom-
széd Vármegyékből számosan egybegyül-
tek. Szokás szerint először felolvastatott
a' béiktatást rendelő Kir. Parancsolat, az-
után a' Felséges Adomány-Levél, melly-
nek értelme szerint ezen Jóság Nemes
Trattner Mátyás Úrnak, Kir. priv. Ty-
pographusnak adattatik olly módon, hogy
ő általa, mint a' Familiának törzsöke által,
az ő férjfi-magzataira, u. m. Nemes Tratt-
ner János Tamás, Ns. Szathmár Várme-
gyei Tábla-Bíró és ugyancsak Pesti híres
Typographusra és Trattner Károly,
Cs. K. Ingeieur Kapitányra, mint férjfi-
ágon lévő örököseire kit rjesztetnék; egy-
szersmind pedig a' tisztelt Törzsök-
atyá-
nak hitvesét Nemes Pauer Erzsébet Asz-
szonyt, úgy Thérézia, Eleonóra, Mária.

és Karolina leány gyermekeit is magába foglalná. A béiktatásban, édes atyjának 's a' Familiának személyét viselte Nemes Trattner János Ur, ki nemcsak egész tisztelettel 's nyájassággal fogadta Uri Vendégeit, hanem mind a' három nap gazdagon meg is vendégelte és vidám muzsikával 's tánczal mulattatta. Hogy a' fényes inneplésnek örömében Jobbágyait is részesíttse, őket különféle kedvezésekkel tetézte. A' béiktatás minden ellenmondás nélkül ment végbe, úgy hogy az új Földes Ur minden gond nélkül térhete vissza. — Mai nap Lugoson Mélt. Báró Wenckheim József Administrator Ur közönséges gyűlést tartott, mellyben Nemes Trattner János Tamás Urat Ns. Krassó Vármegye' Tábla-Bírájává nevezni méltóztatott, mellyre az új Tábla-Bíró Ur a' Ns. Vármegye iránt, szíves indulatját az által bizonyította meg, hogy a' Nyomtató-műhelyében kijött minden magyar könyvből egy példát ajánla olly végből, hogy ez kezdete lenne a' Ns. Vármegye' kebelében felállítandó közönséges Bibliothekának. Az ajándék annál kedvesebben fogadtatott a' jelenlévő Tek. Rendektől, mivel éppen a' Mélt. Administrator Ur' ajánlására, a' magyar nyelvnek terjesztése végett, önként bizonyos summákat ajánlottak, hogy abból egy közönséges Tanító fizettség, ki a' tanulni vágyókat a' magyar nyelvre, és a' hivatalbeli írás-módra oktassa.

L i t e r a t u r a.

A' múlt héten hagyá-el a' sajtót:

Hébe, Zsebkönyv 1823ra. Kiadta Igaz Sámuel. Nyomtatta Bécsben, Pesti Könyváros Müller József' költségével, Strausz Antal. 317 lap.

A' czímkép Hébe, Villiers Huet után Blaschkétól; a' címlapon áll Déva Vára (Erdélyben) Cs. Kir. Kapitány B. Bája Ur' rajzolatja szerint, metszette ugyancsak Blaschke. A' könyv' tárgyait illető metszések: Klára Visegrádon, rajzolta Schnorr, metszette Blaschke; Szent László, a' Magyarok' Mósese, rajzolta és metszette Kováts József; Zemplényi Vitézek' Emléke, rajzolta Perger Zsig., metszette Kováts; Gara Miklós védelmezi Mária és Erzsébet Királynékat, rajzolta Höfel János, metszette Höfel Balás.

A' képek után következnek a' prózai és verses dolgozások: Klára Visegrádon (Döbrentei Gábor). Kazinczy' Sonettjei: 1) a' Sonett' Múzája; 2) a' kötés' napja; 3) az én boldogítóm; 4) az ő képe; 5) fény és homály. Czereyhez. — A' dicső Német Nő Magyar Országban (Gróf Dessewffy József). Atyai bucsuzás (Kis János Superint). Herczeg Primás Rudnayra (Pap Gábor). A' titok' kinyilatkozása (P. Szent-Miklóssy Aloyz). Az epedő Anakreon (L. Bay György). A' Kezesség (Gróf Teleki Ferencz). Egy Erdélyi Magyar Aszszony-ságnak két levele leány öcséhez (közli Döbrentei Gábor). Gabriéla halálára (Vitkovics Mihály). Az Angyal (P. Thewrewk József). Döbrentei Gáborhoz (A. R. Székely Sándor). Vajda-Hunyadon (Kazinczy Ferencz). A' nem hervadó szépség. (Sombori József). A' Haza (Kis Lajos). Atyámhoz (Ifju Kis János). A' könny (Vásárhelyi János). Mult és Jelenkor (Kovácsóczy). Málvina, Ninája bölcsőjénél (D. Takács Judit). A' Petri Gulyás (Édes Gergely). Nápolyi Levél (Báró Lakos János). Myrtil. Chloe (P. Szent-Miklóssy Aloyz). A' felkelő naphoz (Báró Podmaniczky Lajos). Barátomhoz (L. Bay György). Branycskán, Hunyadban, Báró Jósika János-

hoz (Kazinczy Ferencz). A' Székelyek Erdélyben (A. R. Székely Sándor). Szépemhez (P. Szent-Miklóssy Aloyz). Rómára való Bévezetésből egy kis Töredék (Papp József). Második Ferdinánd (Gróf Majláth János). Orpheusz és Euridice (Kazinczy Ferencz). Érzékenység (Ányós Pál). Önnön dicséret (Kis Lajos). A' Magyar Gárda házra (M. K. Ujfalvy Sámuel). Szarándok Leány Danája (Edvi Illyés Pál). Lidim az Egri szellőhöz (Vitkovics Mihály). Andalgás (Ifjú Gróf Ráday Gedeon). A' küszködő (L. Bay György). Kívánczóság a' nyugodalomra (N. B. Wass István). Szent-Miklóssyhoz (Schedel Ferencz József). A' Lyányi nyelvre. Cypria és Ámor. Iphigénia' halálára (P. Thewrewk József). Héberre (N. A. Kis Sámuel). Haszszán, vagy a' kívánczóságok' szigete (Pap Gábor). Az Ideálok (Gróf Teleki Ferencz). Szem és Szív (Kazinczy Ferencz). Esti Regélés (Edvi Illyés Pál). Az Emberekhez. Zoilusra (Vitkovics Mihály). Klavíromhoz (D. Takács Judit). Lollira. Galambomhoz. A' csigáktól vonatott Ámorhoz (P. Thewrewk József). A' béke' öröminnepén (Kis Lajos). A' búcsúvétel (P. Szent-Miklóssy Aloyz). Keszthelynek Poétai Innepe (Igaz Sámuel). Köznépi dal (Vitkovics Mihály). Külömbféle öröm (Kis Lajos). Az erdő' kellemei (N. A. Kis Sámuel). A' kis méh és legyeecske (Angyal Márton). Zemplényi Vitézek' Emléke. — Czenczihez (Vitkovics Mihály). Atyámhoz (Kis Lajos). A' sok millióju semmirekellő sírjánál (Döbrentei Gábor). Eredeti Mesék (P. Szent-Miklóssy Aloyz). A' szegények bucsuztatójok (Edvi Illyés Pál). Mária, Magyar Ország' Ki-

rállynéja (Igaz Sámuel). Rejtettség (Diószegi Sámuel).

Bérekesztik a' munkát, elhunyt Nagyjainknak 's Tudósainknak, Szabó Dávid (Baróti), Gróf Teleki Sámuel, Rájnis, Ráth Mátyás, Vay József, Révai, Ányós Pál és Dayka Gábornak kézirat másolatjaik, mellyeket Trentsensky metszett köbe; és Szent Miklóssy Aloyznak Szépemhez című darabja Báró Podmaniczky Lajostól énekre és Fortepianóra alkalmaztatva.

A' könyvnek ára velin papiroson, csinos kötéssel 's aranymetszéssel és tokban 7 f. V. Cz. Találtatik Bécsben a' Kiadónál és Doll Antal Könyvárosnál; Pesten Müller József és a' több Könyvárosoknál, 's ezeken kívül Magyar Országban még a' következő Könyváros és Könyvkötőknél: Apatinban Gottlieb; Budán Burián; Debreczenben Csáthyné Assz.; Székesfejerváron Rader; N. Győrben Schwaiger; Kassán Vajda és Wiegand; Nagy-Szombatban Dévay; Pécsen Gundl; Pozsonyban Schwaiger és Landes; Szegeden Kiebling; Szombathelyen Zsoldos; Temesváron Polatschek; Zágrábban Suppán; Erdélyben pedig, Kolozsváron Tielsch és Guttman; Szebenben Thierry Uraknál.

Jelentésem' bevégezéséül annak kinyilatkoztatását kívánja még tőlem az igazság, hogy azon hirdetést, melly Héberül a' Kultsár és Rössler Urak Ujságaiban magyar és német nyelven küldöztetett szélyel nevem alatt, nyomtatatása előtt én soha sem láttam. Bécs, Oct. 25d. 1822.

Igaz Sámuel.